

Η ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΥ (Λουκ 4, 16 - 22)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή ομιλίας στον Αγ. Βασίλειο, την 1/11/1982)

Το ωραιότερο λιβάδι

Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος μας λέει, πως η Αγία Γραφή μοιάζει με ένα ανθισμένο λιβάδι. Γεμάτο από τα ωραιότερα, άνθη και φυτά. Μέσα από αυτή ακούονται ασταμάτητα τα πιο όμορφα κελαηδίσματα. Και τα άνθη της δεν θα μαραθούν ποτέ. Η σοφία και ο πλούτος και η μελωδία του Λόγου του Θεού, οι αρετές, οι υποσχέσεις του Αγίου Πνεύματος και η ελπίδα της αποκτήσεως των αρετών, αποτελούν την καρποφόρα γη της Αγίας Γραφής. Για αυτό εκείνος που μελετάει την Αγία Γραφή έχει βαθειά πνευματική χαρά. Βαθύτερη από εκείνον που ζει στην όμορφη φύση και δεν την χορταίνει. Η φύση τέρπει τα αυτιά, το σώμα, τα μάτια. Ο νόμος του Θεού τέρπει και ευφραίνει την ψυχή με τις πνευματικές αρετές, δίνει υπόσχεση αποκτήσεως Αγίου Πνεύματος και κάνει ευτυχισμένο τον άνθρωπο εκείνον που συνεχώς και με πίστη μελετά το Λόγο του Θεού. Για αυτό ακριβώς η προσπάθεια που κάνει ο άνθρωπος να εμβαθύνει στο Λόγο του Θεού είναι η ομορφότερη προσπάθεια της ζωής του.

Αλλά ο Λόγος του Θεού δεν είναι πάντοτε τόσο απλός όπως φαίνεται. Πάρε το Ευαγγέλιο και διάβαζε, δε θα τα καταλάβεις όλα. Δεν είναι ένα τυχαίο βιβλίο η Αγία Γραφή ούτε ένα μυθιστόρημα ούτε ένα ρηχό ανάγνωσμα. Δεν είναι σαν τα βιβλία των φιλοσόφων, που βγάζουν στο τέλος ένα φτωχό διδαγματάκι, που μπορεί να το επινοήσει κάθε άνθρωπος όσο φτωχό μυαλουδάκι και αν έχει. Η Αγία Γραφή κρύβει χίλιες φορές βαθύτερα νοήματα από εκείνα που φαίνονται εκ πρώτης όψεως. Από την αρχαία εποχή γίνονται ερμηνείες της. Την ερμήνευσε με έναν ωραιότατο και βαθύτατο τρόπο ο Μέγας Βασίλειος. Ο Θεοδώρητος, ο Θεοφύλακτος, ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης και άλλοι. Οι ερμηνείες τους καταπλήττουν. Στην εποχή μας ερμήνευσε την Καινή Διαθήκη ένας σοφός καθηγητής του πανεπιστημίου Αθηνών ο Παναγιώτης Τρεμπέλας. Και την Παλαιά Διαθήκη, ένας σοφός αρχιμανδρίτης ο πατήρ Ιωήλ Γιαννακόπουλος.

Οι άγιοι Πατέρες λένε πως η καλύτερη ερμηνεία των Αγίων Γραφών είναι η ζωή των Αγίων. Όλοι οι ορθόδοξοι Χριστιανοί πρέπει να επιμένουν στην κατανόηση του Λόγου του Θεού. Αλλά θα πρέπει να ξέρουν ότι η καλύτερη ερμηνεία για τις Άγιες Γραφές δεν είναι αυτή που γράφεται στα βιβλία. Είναι

εκείνη που γράφτηκε με ζωή και με αίμα, δηλαδή οι βίοι των Αγίων.

Αν λοιπόν θέλουμε να κατανοήσουμε ποίο είναι το θέλημα του Θεού, πρέπει πρώτα απ' όλα να κάνουμε όσο μπορούμε μεγαλύτερη προσπάθεια να διαβάζουμε το Λόγο του Θεού. Με τις ερμηνείες των Αγίων Πατέρων. Και έπειτα να μελετάμε τους βίους των αγίων που διδάσκουν την δύναμη του Θεού και την αλήθεια του Θεού αλλά και την δύναμη και την αξία του ανθρώπου.

Τι καλύτερο για τον άνθρωπο καταλάβει την δύναμη του Θεού και τη δική του αξία;

Λέει η Αγία Γραφή ότι όποιος έχει πίστη λέει στο βουνό: «Πήγαινε από εδώ και στάσου εκεί». Και γίνεται. Από αυτό θα καταλάβει ο Χριστιανός τη δύναμη της πίστεως. Αλλά πόσο είναι πραγματικό αυτό θα το δει να πραγματοποιείται στο βίο κάποιου Αγίου και έτσι θα καταλάβει καλύτερα τη δύναμη και την αξία των λόγων του Χριστού;

Λέει πάλι ο Χριστός: «Όποιος έχει πίστη σε Εμένα θα κάνει όχι μόνο τα θαύματα που είναι γραμμένα στο Ευαγγέλιο, αλλά και μεγαλύτερα. Όποιος διαβάσει αυτό το λόγο του Κυρίου και τον συνδυάσει με τον εαυτό του και τους ανθρώπους του περιβάλλοντός του λέει: «Καλά μας τα λέει το Ευαγγέλιο, αλλά ούτε εγώ ούτε κάποιος από τους φίλους μου τα κατάφερε». Αν όμως διαβάσει το βίο του αγίου μεγαλομάρτυρα Γεωργίου, θα δει ότι οι δούλοι του Θεού, με τη δύναμη του Θεού, έκαναν έργα μεγαλύτερα από εκείνα που είναι γραμμένα μέσα στο Ευαγγέλιο.

Είπαμε ότι διαβάζοντας το Ευαγγέλιο, μαθαίνουμε επίσης την αξία και την δύναμη του ανθρώπου. Πότε ο άνθρωπος έχει αξία; Όταν έχει προσωπικότητα. Όταν έχει θέληση και δυναμισμό.

Και προσωπικότητες με πνευματικό δυναμισμό βλέπουμε μόνο στους βίους των Αγίων. Ένας άνθρωπος έχει αξία, δυναμισμό και προσωπικότητα, όταν δεν φοβείται τον θάνατο αλλά τον καταφρονεί και τον καταπατεί.

Πότε ο άνθρωπος είναι πνευματικά δειλός; Όταν η διασκέδαση και η απόλαυση τον κάνουν να λιγώνει. Στους βίους των Αγίων βλέπουμε ότι οι άγιοι καταφρονούσαν και τον πόθο της ηδονής και τον πόθο της χαράς και της απολαύσεως και τον φόβο του θανάτου. Διότι εκείνο που κήρυτταν και ήταν αρχή τους και φρόνημά τους δεν το ξεπουλούσαν ούτε από τον πόθο της ζωής ούτε από τον φόβο του θανάτου. Έδειξαν δηλαδή οι άγιοι έμπρακτα πού είναι η αξία και η δύναμη του ανθρώπου. Έδειξαν ακόμα τη δύναμη και την αλήθεια του Ευαγγελίου. Και έγιναν η καλύτερη πιστοποίηση ότι ολόκληρο το Ευαγγέλιο είναι αληθινό και απαραίτητο για το σύγχρονο άνθρωπο που ποθεί να σωθεί και να γίνει αληθινός χριστιανός. Μαθαίνουμε λοιπόν στους βίους των Αγίων πιο είναι το θέλημα του Θεού και ζούμε σύμφωνα με αυτό και όχι με

τα μέτρα και τα κριτήρια του περιβάλλοντός μας.

Σημασία στη λεπτομέρεια

Σήμερα ο άνθρωπος τα βλέπει όλα «σχετικά». Ακόμα και τον εαυτό του και την οικογένειά του και τα φρονήματά του. Και έτσι καταντά ένα πούπουλο που το παίρνει ο άνεμος και το πηγαίνει όπου θέλει. Δεν έχει δική του γραμμή, δικό του θέλω, δικό του πιστεύω δικό του φρόνημα.

Για το Χριστό οι άνθρωποι αυτοί είναι οι χλιαροί για τους οποίους είπε: «Καλύτερα να ήσουν πάγος, δηλαδή εντελώς άθεος, παρά χλιαρός. Γιατί όταν μπεις στο στόμα μου θα σε φτύσω, γιατί μου είσαι απαράδεκτος». Και επειδή εμείς εύκολα καταντάμε σε μια τέτοια χλιαρότητα και τα βλέπουμε όλα συμβατικά και σχετικά, γι' αυτό είναι ανάγκη σιγά - σιγά να παίρνουμε το θάρρος και την απόφαση να ζωντανεύουμε, να ζεσταινόμαστε, να αυξάνουμε τον ενθουσιασμό μας, με το παράδειγμα και τη ζωή των αληθινών δούλων του Θεού, των Αγίων.

Το μυστικό της πνευματικής ζωής είναι ο απόλυτος σεβασμός στο λόγο του Θεού. Που εκφράζεται με τον σεβασμό στους θεσμούς της Εκκλησίας μας. Ένας Άγιος λέει: «Είτε ο Χριστός μιλάει, είτε η Εκκλησία είναι το ίδιο». Δεν μπορεί ποτέ να λέει άλλο ο Χριστός και άλλο η Εκκλησία. Γι' αυτό η Εκκλησία έχει την υποχρέωση να τηρεί με απόλυτη σχολαστικότητα και επιμονή όλες τις παραδόσεις που παρέλαβε από το Άγιο Ευαγγέλιο, τους Αποστόλους και τους Αγίους. Γιατί;

Γιατί τη στιγμή που ένας άνθρωπος αρχίζει να κάνει κριτική και προσπαθεί να κάνει διάκριση μεταξύ του θελήματος του Θεού και μεταξύ του θελήματος της Εκκλησίας κινδυνεύει να καταπατεί το νόμο του Χριστού. Και τι συμβαίνει τότε; Καταπατώντας τον νόμο του Θεού αμαρτάνει. Αν την αισθάνεται την αμαρτία του μετανοεί. Και ο Χριστός τον δέχεται. Αρκεί να ομολογεί την αμαρτία του με ταπείνωση και να επιστρέφει με την απόφαση στο εξής να είναι σταθερός τηρητής του θελήματος του Θεού.

Προσοχή όμως. Ο Χριστός λέει: Όταν λύσεις «μία των εντολών τούτων των ελαχίστων», όποιος παραβεί μία από τις εντολές τις μικρές, που οι άνθρωποι τις θεωρούν μικροπράγματα, ψιλοπράγματα και παράλληλα διδάξει έτσι τους ανθρώπους και τους βάλει την ιδέα «είτε κάνετε αυτά είτε όχι, μην ανησυχείτε, δεν είναι τίποτε», αυτός «ελάχιστος κληθήσεται εν τη βασιλεία του Θεού». Από εκείνη τη στιγμή που ο άνθρωπος αυτός πέρασε στους άλλους τέτοια «τοποθέτηση», «ελάχιστος κληθήσεται», δηλαδή θα κριθεί ανάξιος για

τη βασιλεία του Θεού. Γιατί; Διότι υποτίμησε τη σημασία του νόμου του Θεού.

Οι εντολές του Θεού είναι και μεγάλες και μικρές. Μεγάλη είναι η εντολή της αγάπης, της ελεημοσύνης. «Ελάχιστη» η εντολή της τηρήσεως του θεσμού της Εκκλησίας σχετικά με τη νηστεία. Αλλά δεν έχεις το δικαίωμα να την καταλύσεις και να διδάξεις έτσι τους ανθρώπους ότι δεν έχει καμιά αξία είτε νηστεύεις είτε όχι, γιατί τότε «ελάχιστος θα κληθείς στην βασιλεία του Θεού». Είμαστε υποχρεωμένοι, σαν Χριστιανοί, να σεβόμαστε όλους τους θεσμούς της Εκκλησίας, που είναι εντολές του Θεού και να προσπαθούμε με δυναμισμό να τις τηρούμε. Όπου δεν τα καταφέρνουμε να αισθανόμαστε ότι σφάλουμε, να ομολογούμε την αδυναμία μας με ταπείνωση και παρακαλούμε το Θεό να μας δίνει φωτισμό και ειρήνη και μετάνοια τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής μας.

Ας διδαχθούμε από το φωτεινό παράδειγμα των αγίων ότι πρέπει να σεβόμεθα και τις μικρότερες εντολές του Θεού. Και τότε η χάρη Του θα μας διδάξει όλο το μεγαλείο του νόμου Του, για το οποίο ο δίκαιος προφήτης Δαβίδ έλεγε: «ως γλυκέα τα λόγια Σου τω λάρυγγί μου». Πόσο γλυκός είναι ο λόγος σου Κύριε και πόσο γλυκεία η απόκτηση των πνευματικών αρετών. Αμήν.-